

metropoll

aralık/19

TÜRKİYE'NİN NABZI

MEDYA

DEMOKRASİ

Ülkemizin basın tarihi, demokrasi yolculuğumuza paralellik arz eder şekilde inişli ve çıkışlı dönemlere sahip. Basın tarihimizde gazetecilerin hakları ilk kez 10 Ocak 1961 yılında yasal güvence altına alındı. 10 Ocak, 1961-1971 yılları arasında Çalışan Gazeteciler Bayramı olarak kutlandı. 1971 askeri müdahalesinden sonra gazetecilerin bazı haklarının geri alınması üzerine kutlama gününün adı Çalışan Gazeteciler Günü olarak değiştirildi.

Türkiye’de, “kuvvetler ayrılığı ilkesinden” hareketle, “yasama, yürütme ve yargının” ardından medya, demokratik devlet yapısını teminat altına alan “4. güç” kabul edilir. MetroPOLL Türkiye’nin Nabzı Aralık araştırmamızda bu noktadan yola çıkarak, gazeteciliğin ve medyanın toplumun anlam dünyasındaki konumunu incelemek istedik. Bulgularımız, ülkemizde medyaya ve gazeteciliğe büyük toplumsal önem atfedildiğini, buna karşılık toplumun beklentilerinin karşılığını bulamadığını ortaya koyuyor. Sosyo-politik ve kültürel kesitlerde ayrışan Türkiye için medyaya güvensizliğin bir toplumsal ortak kesen olduğu bulgusu da son derece dikkat çekici.

Küresel seviyede bilginin işleme ve dağıtılma biçimleri hızlı bir başkalaşım içerisinde. Medyaya güven, demokratik toplumsal düzende medyanın 4. Güç olma konumunun icrası, dezenformasyon, “sahte haber”, bilginin sahipliği-kontrolü üzerine geniş zeminde yükselen bir tartışma var. Medyaya yönelik dünyadaki toplumsal algılara bakıldığında Türkiye ile benzer eğilimler gözlemleniyor. Bu noktada ülkemizde medyanın durumunun ve medyaya dair toplumsal algıların hem küresel dinamiklerden etkilendiği hem de o dinamikleri beslediği okumasını yapabiliriz.

Gazetecilik mesleğini icra eden tüm medya mensuplarının 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü kutlu olsun.

KİLİT BULGULAR

Türkiye, sağlıklı bir demokratik toplumsal düzen için medyanın anahtar öneme sahip olduğu konusunda hemfikir. Toplum, her ne kadar medyaya büyük önem atf ediyor olsa da, medyayı kendisinden beklenen işlevleri yerine getirmekte başarılı bulmuyor.

Ülkemizde her 10 kişiden 8'i medyanın “demokrasinin sağlıklı işleyişine katkıda bulunmak” yönünde temel bir işlevi olduğuna inanıyor. Tarafsız ve objektif habercilik yapmak; toplumun doğru bilgiye erişim sağlamasına yardımcı olmak ile toplum namına siyaset kurumunu eleştirmek ve denetlemek, medyanın üstlenmesi beklenen temel sorumluluklar. Bu dört ana işlevin yerine getirilmesinde ise ülke medyası başarılı bulunmuyor. Her 10 kişiden yalnızca 4'ü medyanın demokrasinin sağlıklı işleyişine katkıda bulunmakta başarılı olduğunu düşünüyor.

KİLİT BULGULAR

Türkiye'nin çoğunluğu (yüzde 52) medyaya ilişkin olumsuz hissiyata sahip.

Medyaya ilişkin genel hissiyatının olumlu olduğunu ifade edenler toplumun yalnızca yüzde 38.4'ünü teşkil ediyor.

Toplumun medyaya bakışı oy verilen partilere göre değişim gösteriyor. AK Parti (AKP) seçmenlerinde medyaya olumlu bakış ülke ortalamasından 19 puan yukarda. Cumhuriyetçi Halk Partisi'nin (CHP) seçmen havuzunda da medyaya ilişkin hissiyatın ülke ortalamasına göre daha olumlu olduğu görülüyor. Millet İttifakı'nı oluşturan Cumhuriyet Halk Partisi'nin (CHP) ve İYİ Parti'nin seçmenleri, medyaya ilişkin olumsuz hissiyatta orantısız benzeşme içinde iken; CHP seçmenlerinin medyaya daha olumlu baktıkları anlaşılıyor. Muhalefet cephesinde medyaya ilişkin en olumsuz hissiyata sahip kitle Halkların Demokratik Partisi (HDP) seçmenleri.

KİLİT BULGULAR

Türkiye'nin çoğunluğu medyanın taraflı yayıncılık yaptığı yönündeki kanaatte ortaklaşmış durumda. Medyadaki yayınların "çoğunun taraflı olduğunu düşünüyorum" ile "bir kısmının taraflı olduğunu düşünüyorum" diyenler ülkemizin yüzde 75.5'i. Medyaya ilişkin hissiyattan farklı olarak taraflı yayıncılık hususunda parti seçmenleri arasında daha fazla benzerlik bulunuyor. Muhalif seçmen havuzunda HDP seçmenlerinin medyanın taraflı yayıncılık yaptığı yönündeki kanaatlerinin daha kuvvetli olduğu dikkat çekiyor.

TÜRKİYE'DE

%80

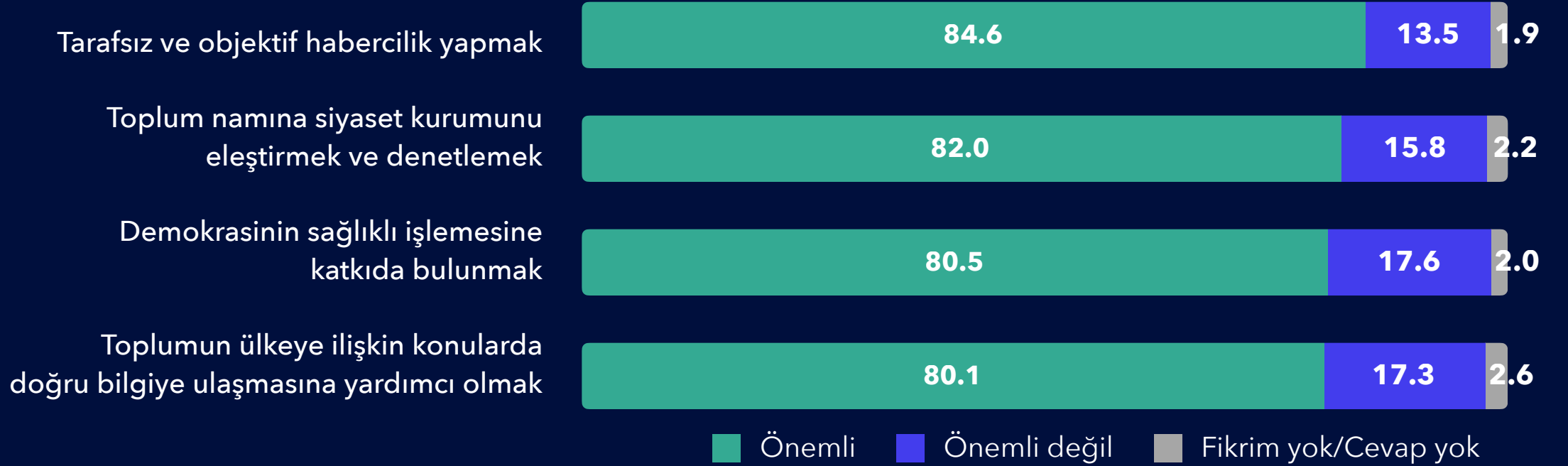
SAĞLIKLI BİR DEMOKRASİ

İÇİN MEDYANIN KİLİT

ÖNEME SAHİP OLDUĞUNA

İNANIYOR

Aşağıdaki İşlevlerin Yerine Getirilmesinde Medyanın Önemli Olduğunu Düşünüyor Musunuz?

TÜRKİYE'NİN YALNIZCA

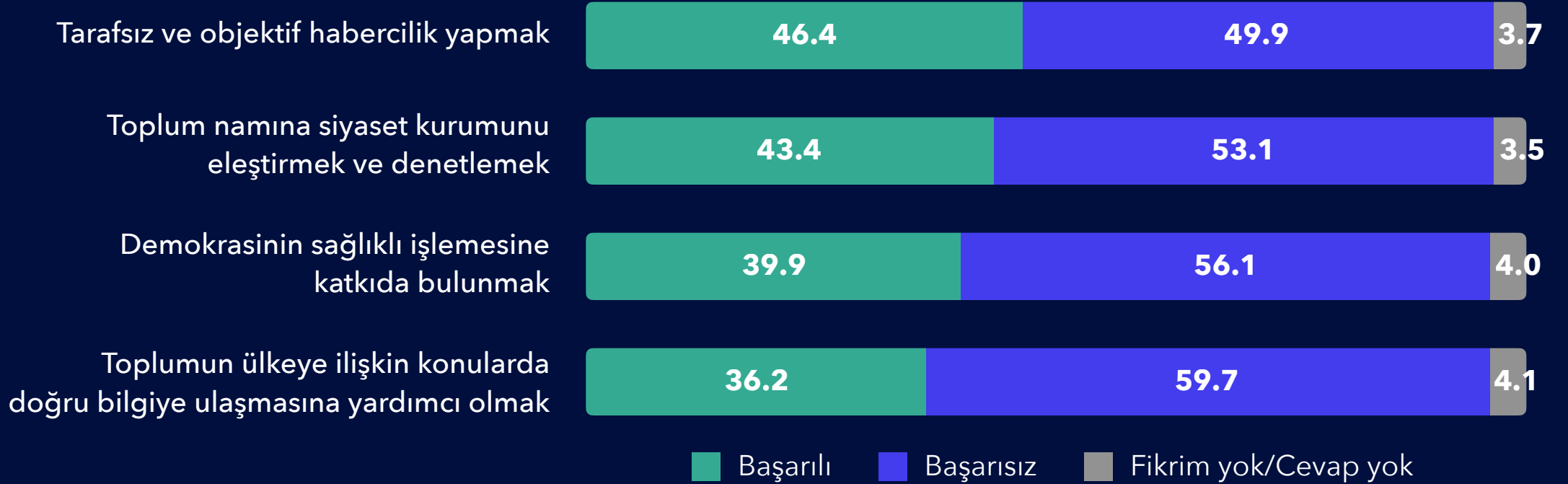
%40'ı

DEMOKRASİNİN SAĞLIKLI

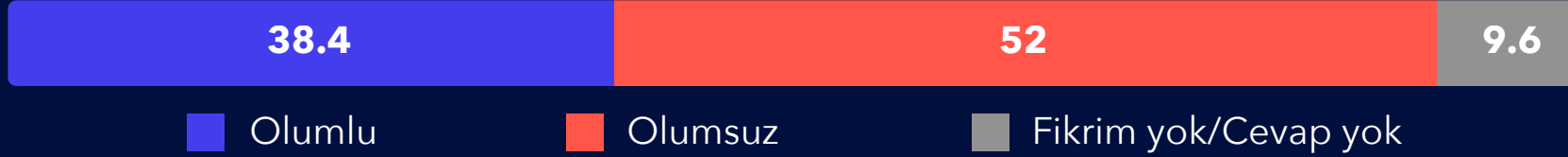
İŞLEMESİNE MEDYANIN KATKIDA

BULUNDUĞUNU DÜŞÜNÜYOR

Aşağıdaki İşlevlerin Yerine Getirilmesinde Türkiye'deki Medyanın Başarılı Olduğunu Düşünüyor musunuz?

Genel Anlamda Ülkemizdeki Gazeteler Ve Televizyonlar İle İlgili Hissiyatınızın Ne Yönde Olduğunu Söyler Misiniz?

	Olumlu	Olumsuz	Fikrim yok/ Cevap yok	TOPLAM
AKP	57,5	35,3	7,2	100
CHP	31,1	64,0	4,9	100
MHP	44,1	45,3	10,6	100
HDP	2,8	83,8	13,4	100
İYİ Parti	21,6	60,8	17,6	100
Diğer parti	25,0	75,0		100
SP	10,0	90,0		100
ORTALAMA	38,4	52,0	9,6	100

(24 Haziran Seçimlerinde oy verilen partiye göre dağılım %)

MEDYADA VE GAZETELERDEKİ YAYINLARIN

“ÇOĞUNUN TARAFLI OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYORUM” VE

“BİR KISMININ TARAFLI OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYORUM” DİYENLER

%75.5

Takip Ettiğiniz Kadarı İle Medyada Ve Gazetelerde Ne Sıklıkla Siyaseten Tarafalı Yayınlar Rastlıyorsunuz?

	Çoğunun tarafı olduğunu düşünüyorum	Bir kısmının tarafı olduğunu düşünüyorum	Fazla tarafı olmadıklarını düşünüyorum	Çoğunun tarafsız olduğunu düşünüyorum	Fikrim yok/Cevap yok	TOPLAM
AKP	36,5	36,5	11,8	6,9	8,3	100
CHP	48,3	32,8	6,9	2,0	10,1	100
MHP	24,0	53,8	11,1	1,8	9,4	100
HDP	77,2	13,3	6,7	0,6	2,2	100
İYİ Parti	49,3	26,3	10,5		13,8	100
Diğer parti	40,0	30,0			30,0	100
SP			100,0			100
ORTALAMA	42,8	32,7	10,9	3,8	9,7	100

(24 Haziran Seçimlerinde oy verilen partiye göre dağılım %)

Türkiye'nin Nabzı Aralık ayı araştırması; Türkiye genelinde NUTS 2 sistemine göre 26 bölgeyi esas alan 28 ilde tabakalı örnekleme ve ağırlıklandırma yöntemi ile 14 - 22 Aralık 2019 tarihleri arasında toplam 1783 kişi ile yapılmıştır. Araştırma; 0,95 güven sınırları içinde +/- 2,32 hata payı ile yüz yüze anket yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.

Hata Payı: Genel: +/- 2,32, AK Parti: +/- 3,96, CHP: +/- 5,09, MHP: +/- 8,11, HDP: +/- 7,43, İYİ Parti: +/- 9,18

metropoll

MetroPOLL Stratejik ve Sosyal Arařtırmalar Merkezi
A.ř. Cinnah Caddesi No: 67/18 06680 ankaya/
ANKARA Tel: (312) 441 4600 Faks: (312) 441 7490
www.metropoll.com.tr